

[Øllgaard]

Wied-betænkning er fuld af værdifulde oplysninger, og den illustrerer den situation, der foreligger derude. Men konsekvente regeringsudspil i anledning af denne betænkning, som jeg nu vil kalde den, for det er det, der står på forsiden af den, udeblev på det nærmeste.

Situationen er i hvert fald den, som månederne gik, at der blev gennemført 1.600 tvangsauktioner i 1981, efter at der var gennemført 600 i 1980. Yderligere mindst 10.000 mennesker blev sat i arbejdsløshed på grund af stagnation i landbrugssektoren. Investeringerne gik ned på næsten nul, hvilket jo er ensbetydende med, at der er en stærk nedslidning af produktionsapparatet i gang. Hårdt tiltrængt valutaindtjening gik vi glip af, fordi produktionsomfanget ikke blev, hvad det burde have været. Markedsandele gik tabt, og – hvad der er det værste – der skete det meget belastende for i titusindvis af familier, at mange led i produktionskæden i den samlede landbrugssektor kom i en så alvorlig gæld, at denne gæld umuligt kan bringes ud af verden over driften; der må saneringer til. Og i tusindvis af andre led i produktionskæden, som ikke kom frem til tvangsauktionsstadiet, fik deres økonomi så alvorligt undermineret, at det er urimeligt og farligt for både de pågældende mennesker og samfundsøkonomien.

Det såkaldte Gustav Wied-udvalg kom som sagt med en udmærket redegørelse for, hvordan landbrugsøkonomien blev undermineret af det ringe bytteforhold og af de kolossale rentebyrder. Det økonomiske råd har med stigende styrke påvist den samme farlige udvikling. Landbrugsorganisationerne har i årevis slået alarm, men har vundet helt utilstrækkeligt gehør hos socialdemokratiet. Industrirådet har for nylig kraftigt illustreret, hvor farlig den igangværende udvikling i landbruget er for industrien, beskæftigelsen og valutaindtjeningen.

Mange røster i folkebevægelsen på alle niveauer har ofte yttet en tilsvarende frygt, og næppe nogen i dette ting vil bestride, at samtlige de redegørelser og udsagn, jeg her henviser til, nøgternt påviser, at der på forskellig vis må tilføres meget store midler til landbrugssektoren for at rette økonomien op. Hvor store midler fremgår mere eller mindre direkte af de respektive redegørelser. Og hvad enten man nu beregner sig frem til et

tal ad den ene eller den anden vej, ender man ved, at der er en manko i landbrugsproduktionskæden på 5–7 mia kr., som skal tilføres ud over det, der forhåbentlig lader sig tilføre over prisstigningerne.

Hvad angår disse produktprisstigninger, skal man i øvrigt huske, at de til enhver tid er dækning for allerede registrerede omkostningsstigninger. Under alle omstændigheder vil jeg advare mod at tro, at der kan påregnes så store prisstigninger, at de alene kan løse landbrugssektorens økonomiske problemer. Man kunne næsten få det indtryk af landbrugsministerens afslutning på sit indlæg, at landbrugsministeren har en formodning om, at problemerne klares over prisstigninger. Den tror vi ikke på, og der kan ikke findes belæg for det standpunkt i de redegørelser, jeg her henviste til.

Men det nødvendige grundlag for, at folketingset omsider kan træffe afgørende landbrugspolitiske beslutninger, er til stede. Vi noterede med stor tilfredshed, at der nu på en række punkter er sammenfald mellem væsentlige dele af i hvert fald foreløbig 6 partiers synspunkter og forslag. Vi håber meget og vil arbejde energisk for, at det forhold må blive udgangspunkt for brede løsninger med gennemgribende effekt, og vel at mærke brede løsninger, som ikke igen er omfordelinger inden for sektoren, som vi jo har oplevet nogle af gennem de seneste år.

Jeg skal i mit andet indlæg komme tilbage til en gennemgang af de punkter, hvor der heldigvis er sammenfald. Jeg vil bare her yderligere anføre, at vi finder det helt afgørende, at der gennemføres en sanering af den yderste del af den alt for store landbrugs-gæld, for en realistisk vurdering viser, at i hvert fald en tredjedel af vore godt 50.000 heltidslandmænd ingen chancer har for at komme på fode uden en form for sanering. En sådan sanering skal som anført i beslutningsforslag nr. B 18, punkt b, gennemføres som frivillige akkordordninger med henblik på at nedbringe kreditorernes tilgodehavende for i øvrigt bæredygtige landbrug. Denne akkordordning skal gennemføres således, at alle økonomisk involverede parter, herunder også staten, deltager i ordningen.

Dette element af akkordering af den alleryderste gæld skal så kombineres med refinsiering og omprioritering af meget betydelige gældsposter i øvrigt til lavere forrente-